

T163463

มัทนา อินทุสมิต. 2547. การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัย
ที่ส่งผลต่อความท้าทายในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ISBN 974-659-851-1]

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.วิโรจน์ สารัตนะ,
รองศาสตราจารย์ ดร.นิตย บุษงามงคล,
Proféssor Dr. Forrest W. Parkay

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่ง
ผลต่อความท้าทายในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 443 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน การเก็บ
รวบรวมข้อมูลกระทำโดยใช้แบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้นบนฐานแนวคิดทฤษฎีของตัวแปร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for
Windows เพื่อหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การวิเคราะห์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient) และใช้
โปรแกรมลิซเรล version 8.30 ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor
analysis) และตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างรูปแบบตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อความท้าทายในการบริหาร
งานของผู้บริหารโรงเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยรูปแบบ
สุดท้ายมีค่าสถิติดังต่อไปนี้ $\chi^2 = 46.36$ ที่ $df = 60$, $P\text{-value} = 0.90$, $RMSEA = 0.00$,
 $GFI = 0.99$, $AGFI = 0.96$, $CN = 839.11$ $SRMR = 0.03$ และ $Largest\ standardized\ residual = 2.76$

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อความท้าทายในการ
บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยเรียงค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานจากมากไปหาน้อย มี
ดังนี้ (1) อิทธิพลทางตรง มี 2 ปัจจัย คือ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากคณะครูใน
โรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน เท่ากับ -0.51 รองลงมาคือ การรับรู้การ

T163463

สนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน เท่ากับ 0.32 (2) อิทธิพลทางอ้อม มี 2 ปัจจัย คือ ความเชื่ออำนาจแห่งตน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน เท่ากับ 0.26 รองลงมา คือ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน เท่ากับ 0.08 (3) อิทธิพลรวม มี 3 ปัจจัย คือ ความเชื่ออำนาจแห่งตน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน เท่ากับ 0.47 รองลงมา คือ การรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากคณะครูในโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน เท่ากับ 0.45 และการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐาน เท่ากับ 0.40 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่า R square พบว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษาในรูปแบบ สามารถอธิบายความแปรปรวนของความเครียดในงานและความท้าทายในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนได้ ร้อยละ 45 และ 50 ตามลำดับ

This study was to develop a linear structural equation model of factors affecting job burnout among primary school principals in Northeast Thailand.

The research sample consisted of 443 principals drawn from 10 educational service area offices in Northeast Thailand. The sampling method was the multi-stage random sampling, using questionnaires based on variables from review on theories and researches.

The collected data were analyzed with SPSS for Windows software to obtain basic statistics of the means (\bar{X}), standard deviations (S.D.) and Pearson's Product Moment coefficients. The LISREL Version 8.30 program was further employed to construct the linear structural equation model and for confirmatory factor analysis.

The research findings were as follows:

1. The linear structural equation model of factors affecting job burnout among primary school principals as designed by the researcher was fitted with the empirical data. The final model developed showed that the fitness between the data and the model indices were as follows: Chi-square = 46.36, df = 60, P-value = .90, RMSEA = 0.00, GFI = 0.99, AGFI = 0.96, CN = 839.11, SRMR = 0.03 and the largest standardized residual = 2.76.

2. The factors that had direct, indirect and total effect towards job burnout among primary school principals by decreasing order of standardized path coefficients were : (1) Direct Effect : The factors which had the highest direct effect on the job burnout among primary school principals was perceived social support from teachers in school which has the standardized path coefficient of -0.51, followed by perceived social support from peers with the coefficient of 0.32. (2) Indirect Effect : The indirect effect factors on the job burnout among primary school principals was locus of control with the standardized path coefficient of 0.26, followed by perceived social support from peers with the coefficient of 0.08. (3) Total Effect : The factors having the highest total effect on job burnout among primary school principals was locus of control with the standardized path coefficient of 0.47, followed by perceived social support from teachers and peers with the coefficient of -0.45 and 0.40 respectively.

The R-square of a structural linear equation model of job burnout among primary school principals can explain the variances of the principals' job stress and job burnout with the prediction power of 0.45 and 0.50 respectively.